

Studentu kompetenču attīstība nākotnes nodarbinātībai

Terēza Korsaka

2025.gada 4.decembrī

RMK

Labdien, kolēģi, studenti un sadarbības partneri!

Šodien vēlos runāt par tēmu, kas kļūst arvien nozīmīgāka gan augstskolām, gan darba devējiem – par studentu kompetenču attīstību nākotnes nodarbinātībai. Mūsdienu darba tirgus mainās strauji, un kompetences, ko sagaida darba devēji, ne vienmēr ir tās, kuras tiek uzskatītas par galvenajām akadēmiskajā izglītībā. Tāpēc vēlos dalīties ar savu vairāk nekā 30 gadu pieredzi sadarbībā ar darba devējiem un pierādīt, ka cieša sadarbība starp izglītības iestādēm un darba tirgu ir būtiska – pat izšķiroša – lai sagatavotu jauniešus veiksmīgai profesionālajai dzīvei.

Darba tirgus

Mūsdienu darba tirgus mainās strauji. Cieša sadarbība starp izglītības iestādēm un darba tirgu ir izšķiroša, lai sagatavotu jauniešus veiksmīgai profesionālajai dzīvei.

30 gadu pieredze sadarbībā ar darba devējiem

Vairāk nekā trīs desmitgades aktīvi integrēju darba devējus augstākās izglītības procesā. Mana pieredze apliecina – studenti attīsta būtiskās kompetences daudz efektīvāk, kad viņi mācību procesā sastop reālo darba dzīvi.

Darba devēju iesaiste visos studiju posmos

Viena prakse studiju beigās nav pietiekama. Uzņēmumiem jābūt klātesošiem visā izglītības procesā.

Vieslekcijas

Nozares eksperti dalās pieredzē

Praktiskās nodarbības

Mācības uzņēmumu telpās

Kopīgi projekti

Mācību programmas, semināri,
darba vidē balstītas mācības

Mentoringi

Ēnošanas iespējas un atbalsts

8 mēnešu viela
2 mēnešos

Kā iegrāmatot
nopirkto datoru?

**PIESAKIES
KURSAM**

Tiešsaistes kurss

Praktiskā grāmatvedība
8 mēnešu pieredze 2 mēnešos

Tiešsaistes kurss

**Atskaišu veidošana ar
MS Excel palīdzību**
MS Excel izmantošana atskaišu veidošanai
no virsgrāmatas.

Tiešsaistes kurss

Gada pārskatu veidošana
No datu apkopošanas līdz bilances un
peļņas vai zaudējumu aprēķina izveidei.

A2B Academy –
uzņēmuma radīts
risinājums

Assistants to Business izveidoja īpašu mācību programmu jaunajiem grāmatvedības speciālistiem. Studenti var apgūt programmu pirms prakses uzsākšanas.

Kā arī: viņi darbā ierodas jau ar zināšanām un izpratni par procesiem.

EntreComp kompetenču modelis

Eiropas Komisijas EntreComp modelis strukturē uzņēmējdarbības kompetences trīs lielās grupās:

Idejas un iespējas

Radošums, vīzija, iespēju saskatīšana

Resursi

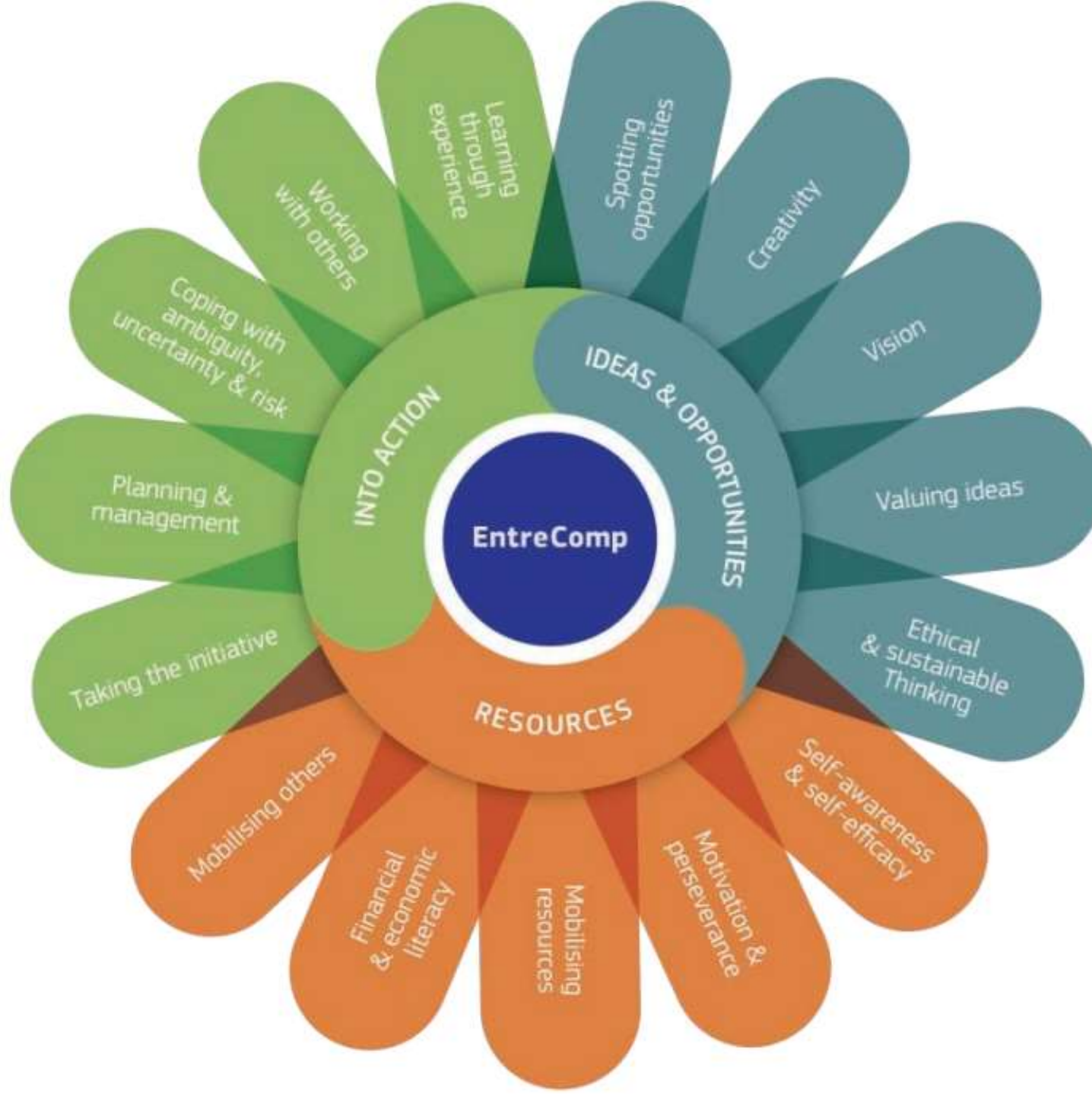
Pašefektivitāte, motivācija, finanšu prātība

Rīcība

Iniciatīva, plānošana, komandas darbs

EntreComp kompetenču modelis

Uzņēmējdarbība kā kompetence tiek definēta kā spēja rīkoties, izmantojot iespējas un idejas, lai radītu vērtību citiem.

EntreComp atzīst iespēju būt uzņēmējam jebkurā situācijā: sākot no skolas mācību programmas līdz inovācijām darba vietā, no kopienas iniciatīvām līdz lietišķai mācībai universitātē. EntreComp sistēmā uzņēmējdarbības kompetence ir gan individuāla, gan kolektīva spēja.

Darba devēju aptauja

Aptauja par uzņēmējdarbībai nepieciešamajām kompetencēm un prasmēm, kas definētas **EntreComp** ietvarā. Aptaujas mērķis ir noskaidrot darba devēju viedokli, lai palīdzētu pilnveidot augstākās izglītības studiju programmas un labāk sagatavotu jaunos speciālistus darba tirgus vajadzībām.

Kritiski svarīgās kompetences

1

Ētiska un ilgtspējīga domāšana

Atbildīga pieeja biznesam

2

Pašapziņa un pašefektivitāte

Pārliecība par savām spējām

3

Motivācija un neatlaidība

Spēja sasniegt mērķus

4

Finanšu un ekonomiskā pratība

Izpratne par biznesa procesiem

5

Iniciatīvas uzņemšanās

Proaktīva rīcība

6

Plānošana un vadība

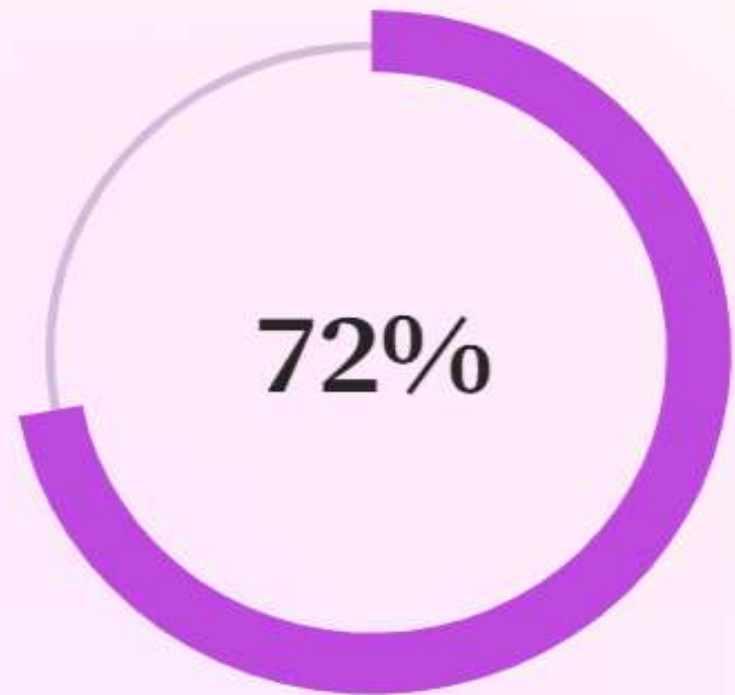
Organizatoriskās prasmes

Kas pietrūkst darba tirgū?

Motivācija

Neatlaidība un centība

Iedvesmošana

Citu iesaiste procesā

Kas pietrūkst darba tirgū?

Citi pētījumi

Which skills, competencies and attitudes are employers looking for in recruitment process in Latvia? (A. Līce, B. Sloka, 2019).

Rezultāti

Darba devēji visaugstāk vērtēja: pozitīvu attieksmi pret darbu, spēju strādāt patstāvīgi un motivāciju strādāt. Sociālās prasmes, komunikācija, problēmu risināšana un pielāgošanās spējas tika uzskatītas par būtiskām. Turpretī akadēmiskie rezultāti un formālā kvalifikācija tika uzskatīti par mazāk svarīgiem.

Kā attīstīt šīs kompetences?

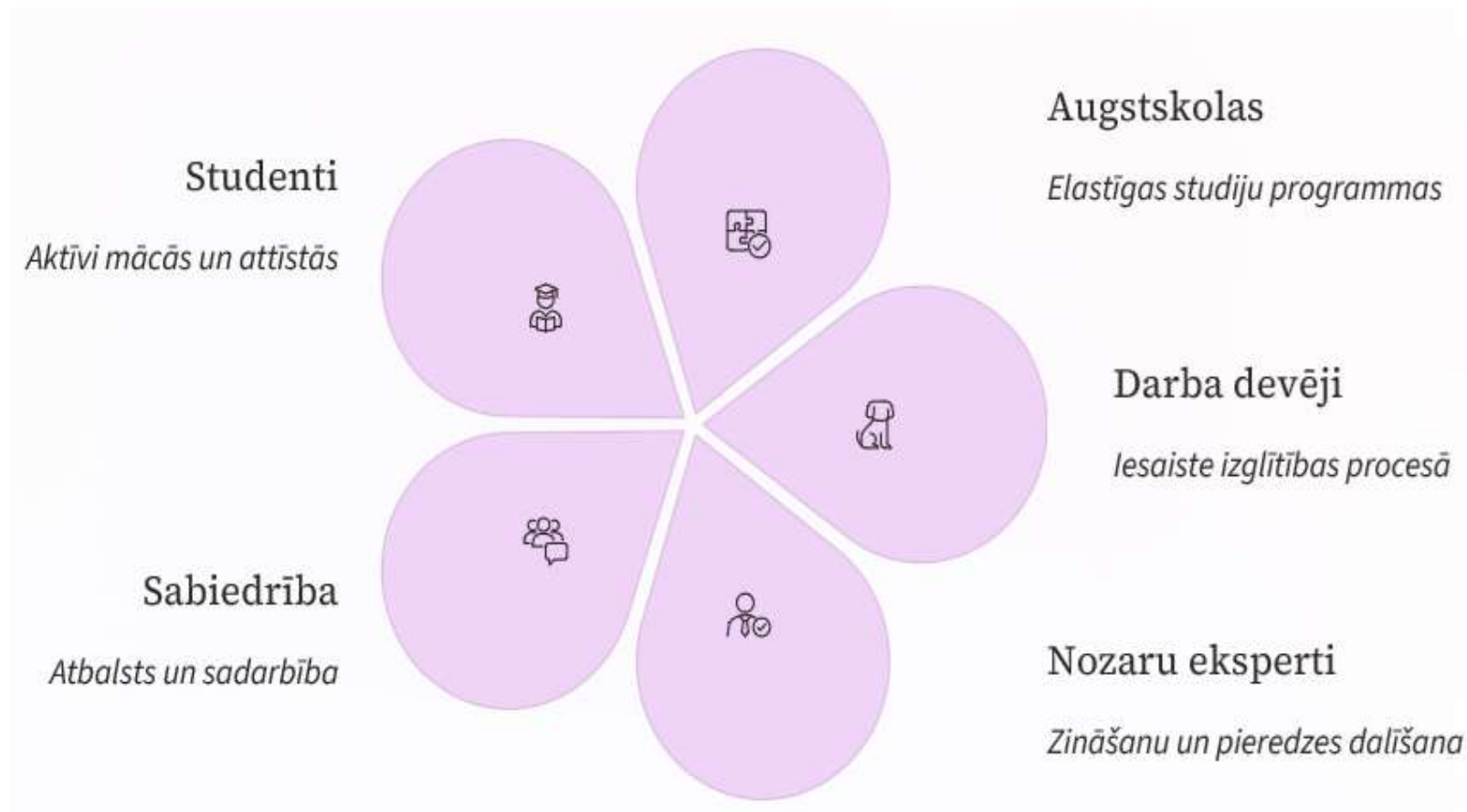
Praktiska, darba tirgum piesaistīta pieredze studiju procesā ir atslēga:

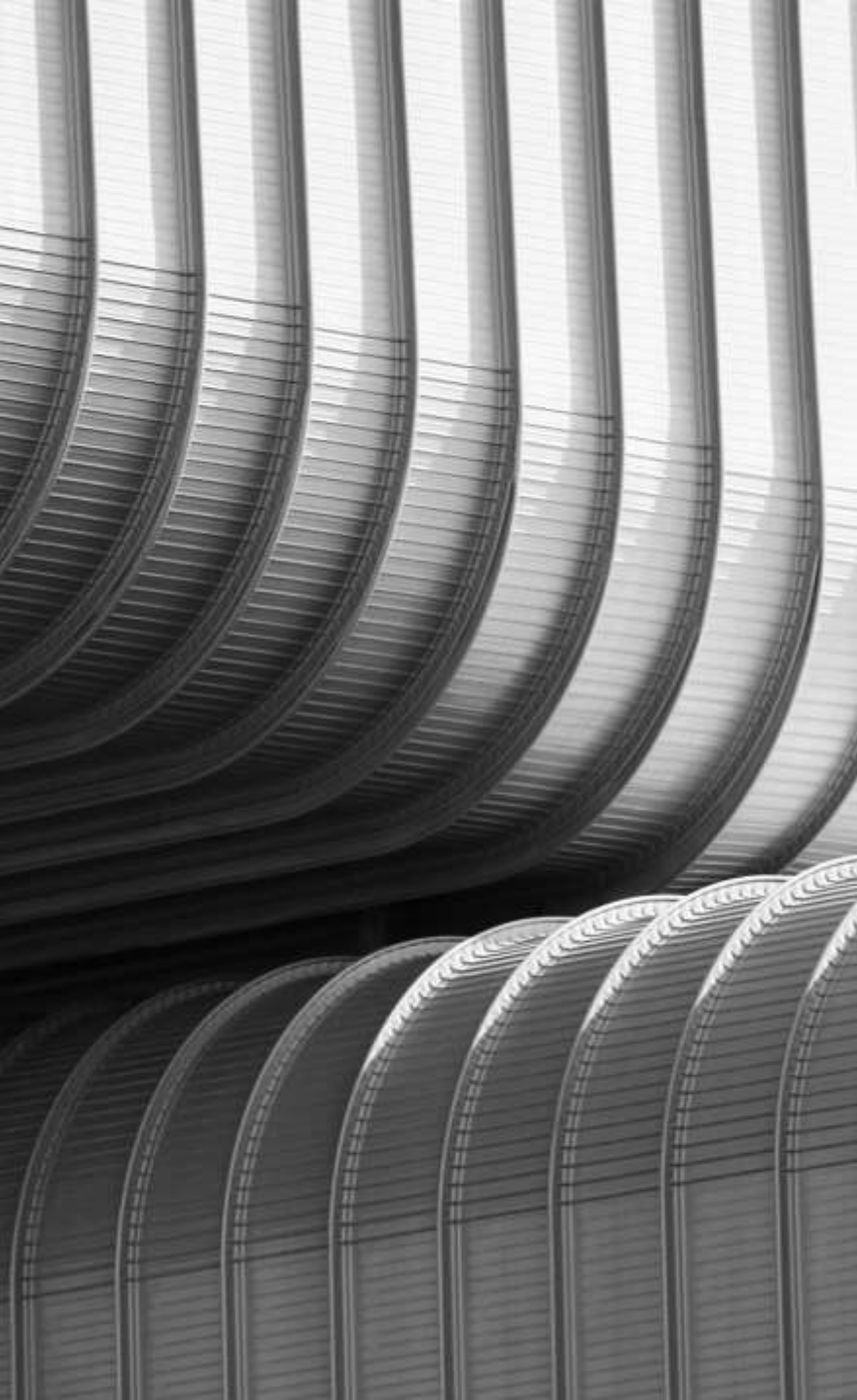
Reāli uzņēmumu piemēri (EY)

Uzņēmumu vadīti projekti (starpdisciplināras komandas un mentorings)

Atgriezeniskā saite (pastāvīgs dialogs ar profesionāļiem).

Kompetenču attīstība ir kopīgs process

Partnerības

Ciešas, sistemātiskas partnerības starp izglītības iestādēm un uzņēmumiem sagatavo inovatīvus, iniciatīvus, ilgtspējīgi domājošus profesionāļus, kas būs konkurētspējīgi nākotnes darba tirgū.

Paldies par uzmanību!